

Analytická část

MAP ORP Pohořelice

Verze 1 ze dne 8. 11. 2016

MAS
PODBRNĚNSKO
slunečný kraj

Řešitelský tým:

Mgr. Ondřej Veselý
Mgr. Martin Braun
Renata Valášková
Mgr. Vít Hrabina
Helena Kloudová, DiS.

Předseda ŘV: Bc. Miroslav Novák, DiS.

Obsah

1.	ÚVOD	3
2.	SOCIODEMOGRAFICKÁ ČÁST	3
2.1.	Charakteristika území	3
2.2.	Demografická situace	5
2.3.	Populační projekce na období 2015 – 2020	9
2.4.	Sociální oblast regionu.....	11
2.5.	Vzdělávací instituce	11
2.6.	Trh práce.....	14
2.7.	Dopravní dostupnost	16
3.	ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ	16
3.1.	Národní úroveň.....	16
3.2.	Krajská úroveň	18
3.3.	Regionální úroveň.....	18
3.4.	Obecní úroveň	19
4.	DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ A VÝSLEDKY Z AGREGOVANÉHO MAPU	21
4.1.	Dotazníkové šetření MŠMT – celostátní šetření potřeb škol	21
5.	ANALÝZA Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN A ŘÍDICÍHO VÝBORU	33
6.	SWOT3 ANALÝZA	34
7.	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	34
8.	SEZNAM TABULEK.....	35

1. ÚVOD

Místní akční plán (dále jen MAP) jsou v současném programovém období Evropské unie (2014 – 2020) novým nástrojem pro koordinaci aktivit v oblasti vzdělávání a výchovy dětí a žáků a dalších souvisejících oblastech. Prostřednictvím Místních akčních plánů by místní aktéři vzdělávání v regionu měli dosáhnout shody a dohody na prioritách, nastavit si jednotnou komunikaci s hierarchicky výše postavenými orgány veřejné správy a přenášet nové metody a systémové změny do praxe. Snahou MAPů je docílit lepší komunikace mezi jednotlivými aktéry vzdělávání a docílit zlepšení plánovací kultury na všech hierarchických úrovních.

Místní akční plány jsou součástí akce KLIMA, která je soustavou aktivit jdoucích napříč všemi specifickými cíli Prioritní osy 3 OP VVV. Vizí akce KLIMA je: „*Chceme v našich školách rozvíjet motivující kulturu zaměřenou na maximální úspěch pro každého žáka a každého učitele a na trvalý pedagogický rozvoj celé školy*“. Místní akční plány jsou primárně zaměřeny na děti a žáky do 15 let, tedy na řešení místních specifických problémů a potřeb regionálního vzdělávání v oblasti předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání. MAP jsou formou nástroje regionální politiky vzdělávání v regionu a zároveň klíčovou podmínkou pro financování záměrů v rámci některých operačních programů (OP VVV, IROP, OPPIR).

Místní akční plán je v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Pohořelice připravován Místní akční skupinou Podbrněnsko, spolek, v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pohořelice (CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000603) financovaného z OP VVV. Tento projekt je realizován v režimu základní úrovně MAPu a zahrnuje následující klíčové aktivity:

- akční plánování,
- evaluace,
- řízení MAPu,
- řízení projektu.

Samotný dokument MAP je výsledkem klíčové aktivity akčního plánování, která respektuje pravidla a metodiku strategického plánování. Tento dokument, Analýza, je prvním podstatným výstupem procesu, na něž navazuje Strategický rámec MAPu do roku 2023 (tzv. návrhová část) a akční plány zpracovávané s jednoletou frekvencí.

I přes skutečnost relativně malého území SO ORP Pohořelice, pro který je Analýza MAPu zpracována, nemůže Analýza reflektovat detailní zohlednění problematiky vzdělávání v regionu. Jedná se o složitou oblast regionu, do které vstupují jednotliví zástupci i zřizovatelé předškolního, základního, neformálního a zájmového vzdělávání. Otázkou zůstává, zda by detailnější analýza byla účelná. Na druhou stranu je nutné podotknout, že se jedná o kvalitní výstup aktivit akčního plánování reflektující všechny podstatné oblasti regionálního vzdělávání v SO ORP Pohořelice. Předpokládá se, že se jedná o živý dokument, který bude v případě potřeby průběžně aktualizován.

2. SOCIODEMOGRAFICKÁ ČÁST

2.1. Charakteristika území

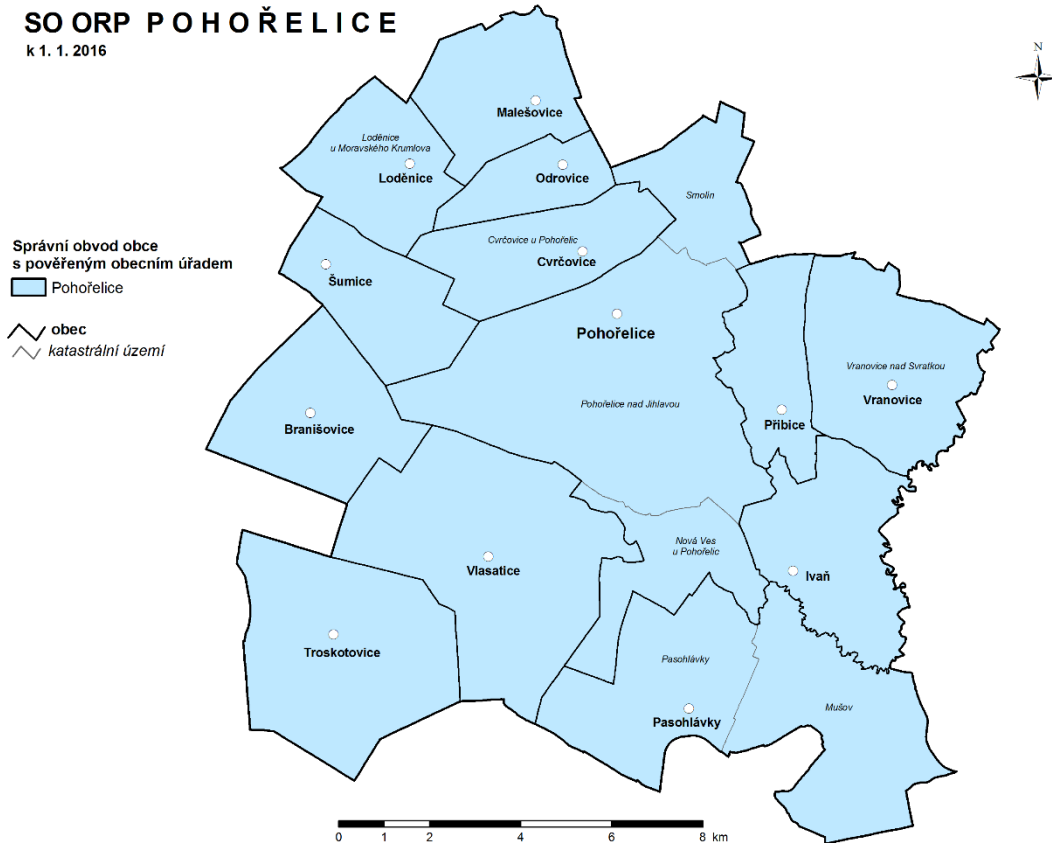
Území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Pohořelice leží v centrální části Jihomoravského kraje, v jižní části okresu Brno-venkov. Do roku 2006 bylo území SO ORP Pohořelice součástí okresu Břeclav. V současnosti region zahrnuje celkem 13 obcí (Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice,

Malešovice, Odrovice, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Šumice, Vlasatice, Vranovice, Troskotovice). K 31. 12. 2015 žilo na území SO ORP Pohořelice 13 849 obyvatel.

SO ORP POHOŘELICE

k 1. 1. 2016

Obr. 1 Mapa území SO ORP Pohořelice.

Zdroj: www.czso.cz

Celé území se rozprostírá v rovinném terénu Dyjsko-svrateckého úvalu, jímž protéká řeka Jihlava. Téměř celá plocha území SO ORP Pohořelice je tvořena černozemí, nejúrodnějším půdním typem. Tomu odpovídá i struktura půdního fondu, která je z více než 70 % tvořena ornou půdou. Trvale travnaté plochy tvoří méně než 1 % rozlohy území, rovněž zalesněné plochy jsou zastoupeny výrazně méně (přibližně 10 % - nejčastěji v podobě fragmentů lužních lesů v nivách řeky Jihlavy). Poblíž města Pohořelice se nachází soustava rybníků, díky čemuž území disponuje relativně vysokým podílem vodních ploch. Celé území SO ORP Pohořelice je intenzivně zemědělsky využívaným regionem.

Území díky svému historickému vývoji i geografické blízkosti bylo vždy silně vázáno na nedaleké krajské město Brno, což ve svém důsledku s sebou přináší pozitiva i negativa. Pozitivním vliv města je možné pozorovat především v oblasti dostupnosti specifických služeb, situace na trhu práce, vzdělávací a sociální instituce apod. Naopak negativa mohou být spojena s vysokou migrací obyvatel z města, vysokými nároky obyvatel, ale i dopravním zatížením.

V regionu se nachází celkem 4 sdružení meziobecní spolupráce. Jedná se o Dobrovolný svazek obcí Čistá Jihlava, Svazek Cyklistická stezka Brno-Vídeň, Mikroregion Mikulovsko, Svazek znojemských vinařských

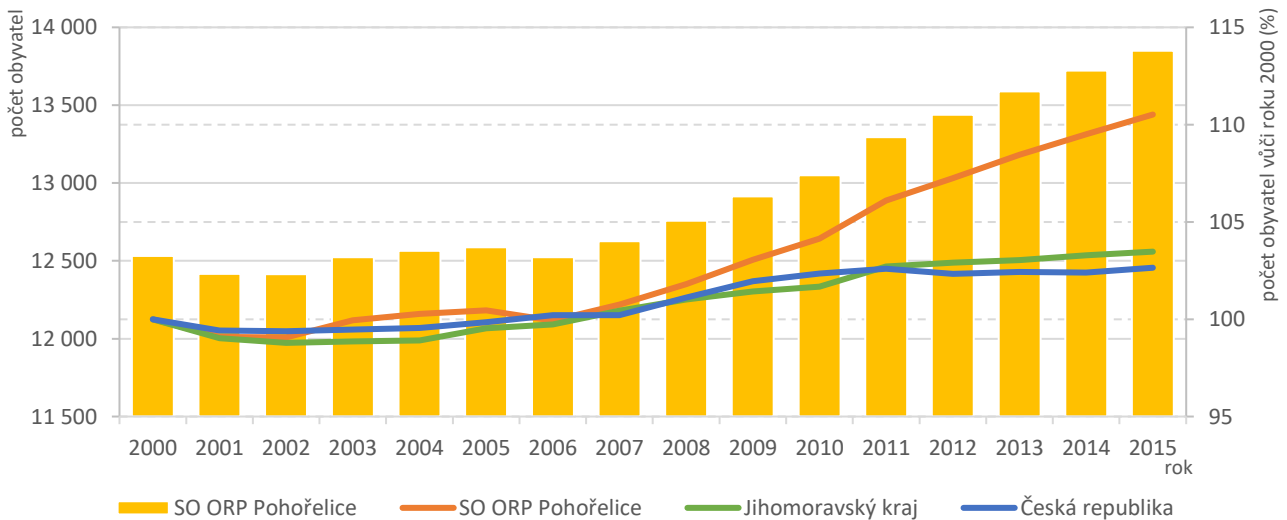
obcí Daníž. Rovněž na území (vyjma obce Pasohlávky) působí Místní akční skupina Podbrněnsko, spolek, a Místní akční skupina Mikulovsko, o.p.s. (pouze obec Pasohlávky).

2.2. Demografická situace

K 31. prosinci roku 2015 žilo na území SO ORP Pohořelice celkem 13 849 obyvatel. Jejich rozmístění v území je nerovnoměrné, více než třetina obyvatel žije v Pohořelicích, které jsou zároveň nejlidnatější obcí (31. 12. 2015 zde žilo 4 814 obyvatel). Naopak nejméně lidnatou obcí jsou Odrovce s 215 obyvateli (31. 12. 2015). Pod konvenční hranicí vymezení obcí venkovského typu (méně než 3 000 obyvatel) se nachází 12 obcí (všechny vyjma Pohořelic). Do kategorie nejmenších obcí (méně než 500) obyvatel spadají 2 obce (Šumice a Odrovce).

Mezi roky 2000 a 2015 se počet obyvatel SO ORP Pohořelice zvýšil o 1 318 osob. V tomto sledovaném období je patrná rostoucí tendence zesílená od roku 2006. Lokalita SO ORP Pohořelice je atraktivní v rámci suburbanizace (odliv obyvatel z center měst na okraje a do nejbližšího zázemí měst), jelikož se jedná o území nacházející se nedaleko města Brna s výbornou dostupností.

Stabilní růst je patrný i v porovnání s hierarchicky vyššími územními celky (Jihomoravský kraj a Česká republika), kdy od roku 2000 do roku 2008 mají sledovaná území téměř totožný vývoj. Od roku 2008 je patrné posilování pozice SO ORP Pohořelice, kdy dochází k výrazně vyššímu každoročnímu růstu sledovaného ukazatele.

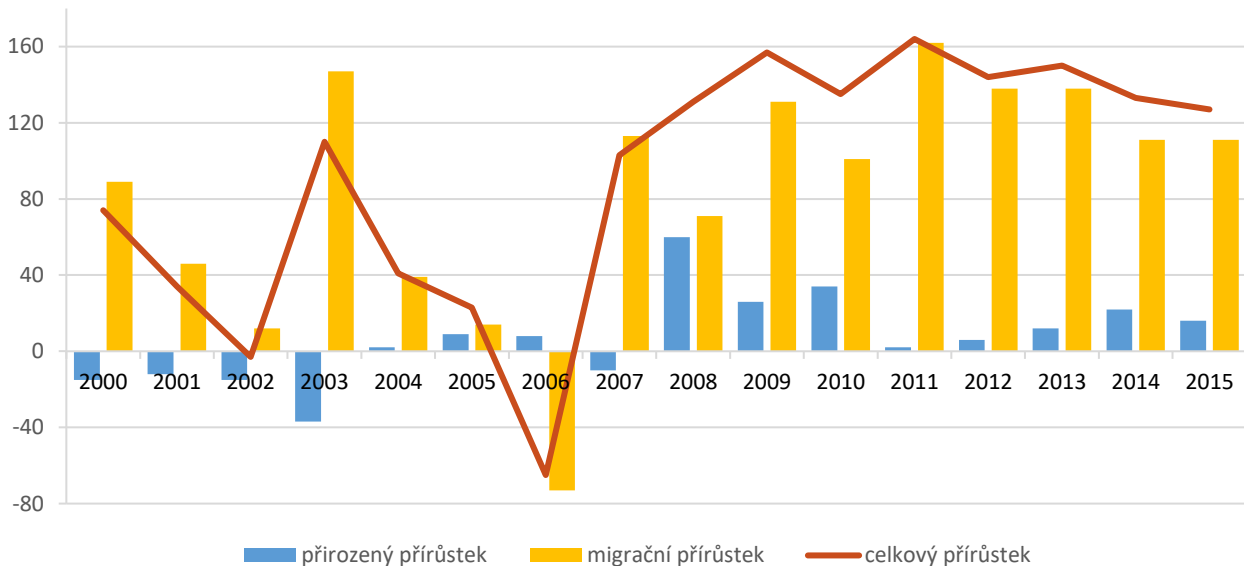
Obr. 2 Vývoj počtu obyvatel SO ORP Pohořelice a hierarchicky vyšších územních celků mezi roky 2000 a 2015.
Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

Celkový přírůstek obyvatel SO ORP Pohořelice je složen z migračního (vystěhovalí a přistěhovalí) a z přirozeného přírůstku (narození a zemřelí). Je patrné, že výrazným modulátorem celkového přírůstku je migrace, přirozený přírůstek migraci oslabuje či posiluje. Jedním z důvodů je například nízká míra porodnosti, která je patrná v posledních letech napříč jednotlivými hierarchickými úrovněmi České republiky.

Vývoj celkového přírůstku je ve sledovaném období (2000 až 2015) výrazně rozkolísaný, v letech 2002, 2005 a 2006 se dostává do záporných hodnot. Naopak v posledních letech (od roku 2007) je přírůstek ve výrazně kladných hodnotách, dosahuje maximálních hodnot. Celé období je možné rozdělit do dvou celků, vývoj

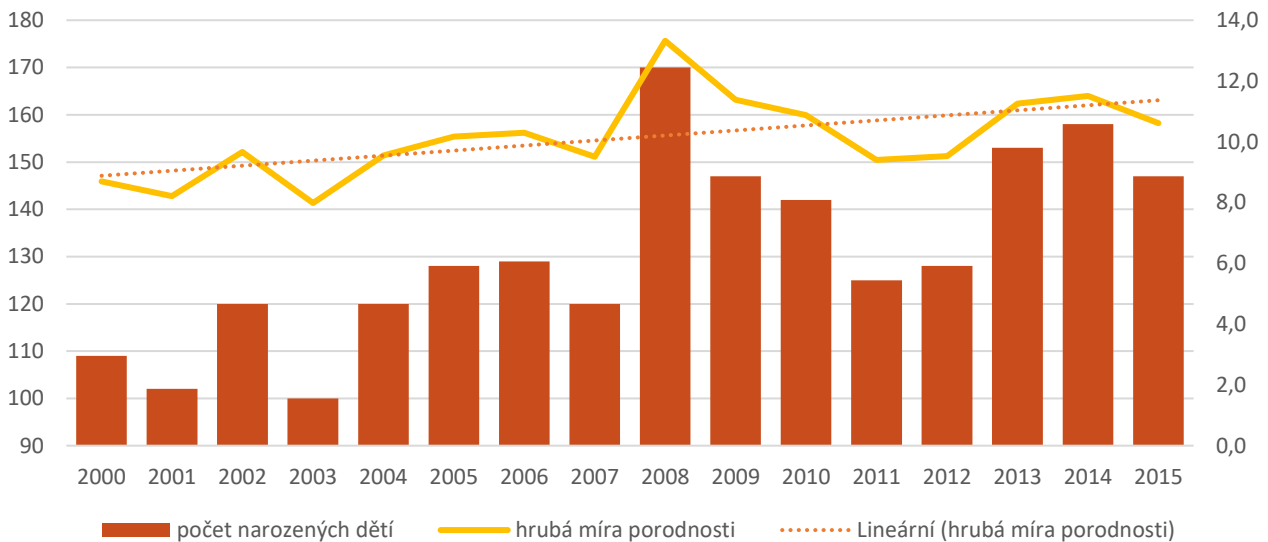

do roku 2006 a od roku 2007. Prvně jmenované (do roku 2006) je charakterizováno odchodem obyvatel z ORP, velice pravděpodobně do krajského města Brna (doznívající urbanizace). Pouze v roce 2003 je zaznamenán výrazný meziroční nárůst obyvatel, který pravděpodobně bude mít souvislost s místní bytovou výstavbou, průmyslovou zónou Pohořelice i se zřízením sociální pobytové služby Dům na půli cesty. Druhé období, od roku 2007 je charakteristické stabilním pozitivním migračním proudem do ORP, především díky suburbanizačním procesům (viz výše).

Obr. 3 Přirozený, migrační a celkový přírůstek v SO ORP Pohořelice mezi roky 2000 a 2015.
Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

I přes relativně nízký podíl přirozeného přírůstku na celkovém je v rámci SO ORP Pohořelice patrná rostoucí tendence v počtu narozených dětí. V průběhu sledovaného období je možné sledovat stabilní růst počtu narozených dětí, částečně ovlivňován meziročními výkyvy (negativními i pozitivními). Území je charakteristické velkým počtem malých obcí, které jsou více náchylné na vlivy s dopady na porodnost a plodnost místních obyvatel. Jedná se především o změny v migračním chování obyvatel (odchody mladého obyvatelstva či příchody mladých rodin s dětmi), změny ve společnosti spojené s reprodukčním chováním (nové formy soužití, odklad mateřství a snižování plodnosti), případně podpora rodin na státní i lokální úrovni (od zvýšení podpory na mateřské a rodičovské dovolené po možnosti trávení volného času v obci či vybavenost z hlediska vzdělávání). Srovnatelné údaje vykazuje i hrubá míra porodnosti, která zaznamenává počet narozených dětí na 1 000 obyvatel daného území. V roce 2015 se na území SO ORP Pohořelice pohybovala na hodnotě 10,6 ‰.

Obr. 4 Počet narozených dětí, hrubá míra porodnosti a lineární trend hrubé míry porodnosti v SO ORP Pohořelice mezi roky 2000 a 2015.

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

Tvar věkové pyramidy určitého území relativně dobře vystihuje demografickou a socioekonomickou situaci dané populace. Jednotlivé zářezy v pyramidě vhodně vystihují například horší ekonomickou a politickou situaci v daných letech, jež měla negativní dopad na věkovou strukturu obyvatel (velice často ve formě snížené reprodukce). Naopak výrazně vyšší počty obyvatel naznačují zlepšení nejen ekonomických podmínek (častou spojeny s vhodně nastavenou prarodinnou politikou), které se projevují ve formě zvýšené reprodukce.

Věková pyramida území SO ORP Pohořelice, ve srovnání s věkovou pyramidou Jihomoravského kraje, vykazuje srovnatelné dopady společenských a ekonomických událostí. Příkladem může být pokles počtu narozených obyvatel na počátku 30. let 20. století, který je spojen s hospodářskou krizí. Ta se na věkové pyramidě projevila zúžením vrcholu věkové pyramidy (v nejvyšší míře je samozřejmě zúžení spojeno s postupným vymíráním této kohorty v důsledku vysokého věku i nízkým stavem obyvatel). Naopak výraznější nárůst počtu obyvatel je patrný v 70. letech 20. století, jedná se o generaci tzv. Husákových dětí.

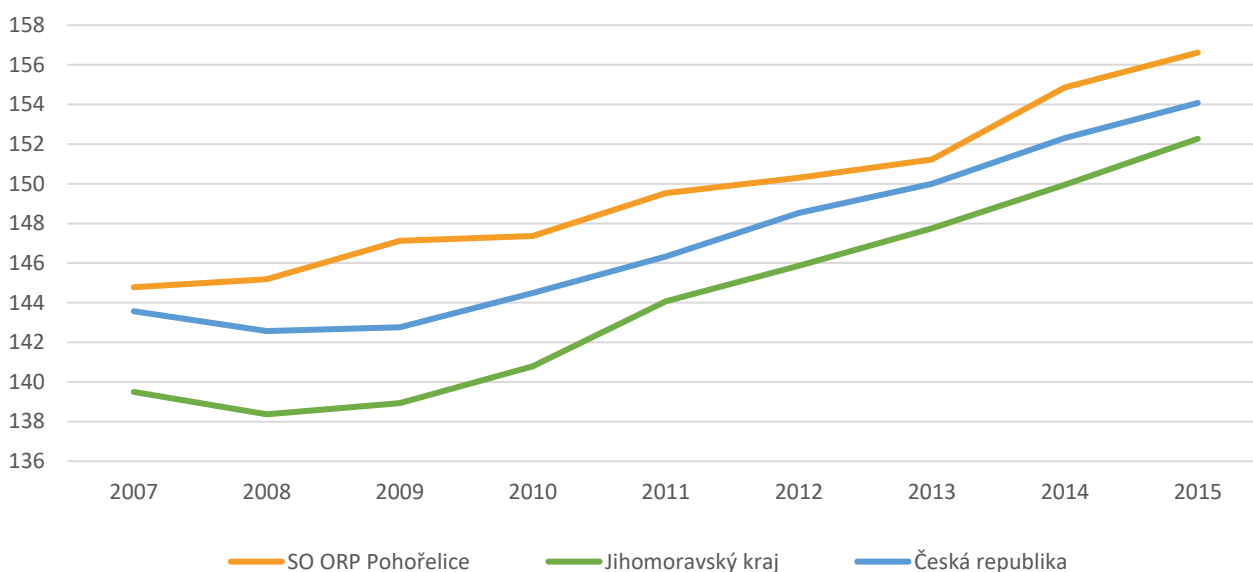
Tvar věkové pyramidy území SO ORP Pohořelice odkazuje na oslabování dané populace. Patrné je to například na současné skupiny obyvatel v rozmezí 35 – 45 let, kteří zaujímají výrazně vysoký podíl ve věkové struktuře. V ideálním případě (u populace rozrůstající se) by došlo k situaci, kdy děti této skupiny (v současnosti obyvatelé ve věku 0 – 10 let) by zaujímaly totožný či vyšší podíl zastoupení. Na této věkové pyramidě je patrné, že děti obyvatel ve věku 35 – 45 let částečně zmírnilly pokles vymírání populace (oproti předešlé kohortě), nicméně podíl zastoupení je výrazně nízký. Samozřejmě na tuto skutečnost má nejvýraznější vliv migrace obyvatel v území SO ORP Pohořelice, což při vhodně nastavené migrační politice území může zvrátit tento trend.

Obr. 5 Věková pyramida území SO ORP Pohořelice a Jihomoravského kraje pro rok 2015.

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

I přes negativní dopady migrace obyvatel na předproduktivní skupiny populace je patrný stabilní nárůst obyvatel ve věku 0 – 14 let v území SO ORP Pohořelice. Mezi roky 2007 a 2015 se počet obyvatel v předproduktivním věku zvýšil o 341. Právě území SO ORP Pohořelice, ve srovnání s Jihomoravským kraje i Českou republikou, zaznamenává nejvyšší nárůst ve sledovaném období.

Obr. 6 Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 na 1 000 obyvatel území pro SO ORP Pohořelice, Jihomoravský kraj a Českou republiku mezi roky 2007 a 2015.

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

Pozitivní vývoj předproduktivní věkové skupiny obyvatel v posledních letech dokazuje i hodnota indexu stáří (68,5). Jedná se o index udávající, kolik obyvatel ze starší věkové kategorie (65 a více let) připadá na 100 dětí. Pokud je výsledná hodnota indexu vyšší než 100, poproduktivní skupina obyvatel převyšuje předproduktivní, a naopak. Zároveň průměrný věk obyvatel území SO ORP Pohořelice byl v roce 2015 nejnižší (40,9) oproti ostatním hierarchicky vyšším územním celkům ČR.

Index ekonomického zatížení udává počet obyvatel závislé složky (0-14 let a 65 a více let) na 100 obyvatel produktivní části populace. Hodnotou 47,2 SO ORP Pohořelice předčí ostatní porovnávané územní celky. Tento ukazatel je nutné brát s jistou rezervou. Skutečná míra zatížení produktivní skupiny obyvatel je vyšší, a to v důsledku nezaměstnanosti, respektive ekonomické neaktivity určitého podílu produktivních obyvatel.

Tab. 1 Průměrný věk, index stáří a index ekonomického zatížení obyvatel SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky v roce 2015.

území	průměrný věk	index stáří	index ekonomického zatížení
SO ORP Pohořelice	40,9	104,8	47,2
Jihomoravský kraj	42,0	122,0	51,1
České republiky	41,7	119,0	50,8

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz.

2.3. Populační projekce na období 2015 – 2020

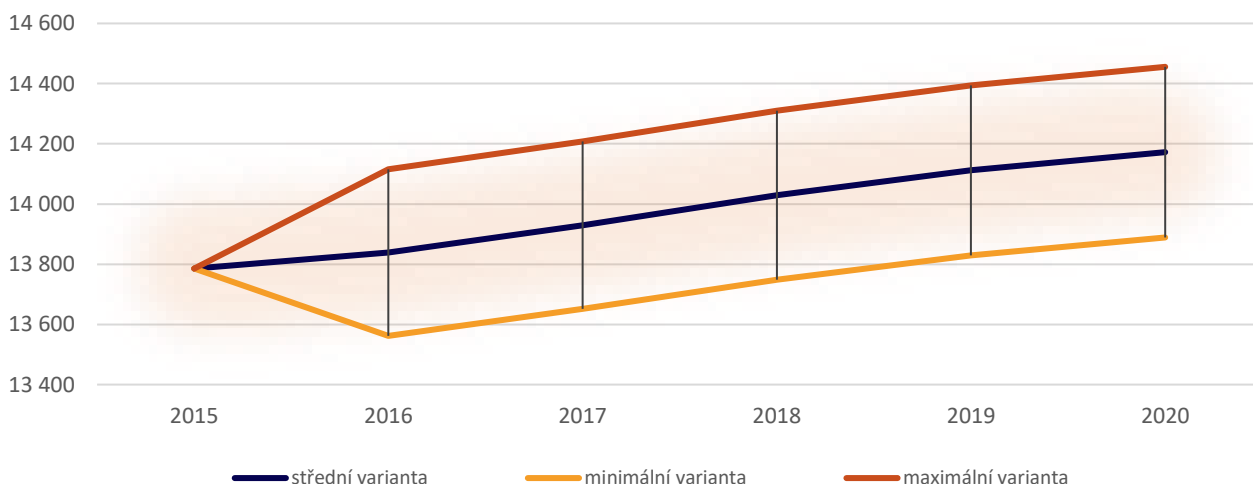
Pro potřeby nabídky kvalitního vzdělávání v regionu je nutné sledovat nejen demografický vývoj populace do daného okamžiku, ale podstatnou součástí je i krátkodobý / střednědobý odhad populace daného území. Pro potřeby MAP SO ORP Pohořelice byla využita tzv. kohortně komponentní metoda, tedy projekce zohledňující přirozený pohyb obyvatel (živě narození a zemřelí obyvatelé) a migrační pohyb (přistěhovalí a vystěhovalí obyvatelé). Výhodou této projekce (oproti pouhé extrapolaci počtu obyvatel – bez migrace) je především poskytnutí komplexního obrazu vývoje obyvatel, tedy vyšší vypovídací hodnota. Naopak nevýhodou může být nižší přesnost projekce či vyšší náchylnost na stanovenou hypotézu.

Pro všechny populační projekce obyvatel platí společně náchylnost k meziročním výkyvům a odchylkám od předchozího vývoje. Je to dáno především tím, že všechny projekce obyvatel vycházejí z aktuálně dostupných dat (v našem případě pro rok 2015) a i se zohledněním předchozího vývoje (například počtu zemřelých, narozených i migrace obyvatel v posledních 10 letech v daném území) není možné odhadnout meziroční výkyv určitého ukazatele obyvatel v následujících letech. Například při prognóze stanovené dle dat z roku 2015 není možné odhadnout náhlý větší počet zemřelých obyvatel v roce 2018 (oproti předchozímu vývoji). Není možné brát výsledky jako pevně závazné, jedné se o populační prognózu, odhad vývoje počtu obyvatel.

Jak již bylo výše zmíněno, použitá projekce byla stanovena na období 2015 – 2020, a byla využita výchozí data z roku 2015 (v únoru 2017 se jedná o aktuálně dostupná data pro území SO ORP Pohořelice). S ohledem na předešlý vývoj území je projekce vyhotovena ve 3 základních variantách. Střední varianta je počítána dle výše popsané metody bez jakýchkoliv zásahů, maximální a minimální varianta je v každém roce zvýšena / snížena vždy o 2 % obyvatel, a to v důsledku předešlého vývoje.

Na základě výsledků z populační prognózy obyvatel území SO ORP Pohořelice by se měl v průběhu let 2015 – 2020 zvýšit počet obyvatel. V minimální variantě se jedná o 103 obyvatel více v roce 2020, ve střední variantě se jedná o 386 obyvatel a v maximální o 670 obyvatel. Významnou měrou na zvyšujícím se počtu obyvatel území se podílí především migrace, kdy území SO ORP Pohořelice v posledních letech zaznamenává relativně vysoké každoroční migrační přírůstky.

Obr. 7 Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě.
Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz; vlastní zpracování.

Prognóza předpokládá nejvyšší nárůst počtu obyvatel ve sledovaném období mezi roky 2015 a 2016, ve střední a minimální variantě, v maximální variantě se předpokládá nejvyšší nárůst mezi roky 2019 a 2020. Naopak nejvyšší přírůstek je u maximální varianty předpokládáním mezi roky 2015 a 2016, ve zbylých variantách mezi roky 2017 a 2018. Na konci sledovaného období je patrné částečné zmírnění trendu růstu.

Tab. 2 Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
minimální varianta	13 786	13 562	13 651	13 748	13 830	13 889
střední varianta	13 786	13 839	13 930	14 029	14 112	14 172
maximální varianta	13 786	14 115	14 208	14 310	14 394	14 456

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz; vlastní zpracování.

Dle populační projekce obyvatel je patrné, že ve všech variantách je předpokládán nárůst obyvatel předproduktivní i produktivní skupiny obyvatel a naopak pokles počtu obyvatel ve věku 65 a více let. Například v minimální variantě by mělo dojít k poklesu počtu obyvatel v poproduktivní skupině o přibližně 27 obyvatel a k navýšení produktivní skupiny o 142 obyvatel a předproduktivní skupiny o 264 obyvatel.

Tab. 3 Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě ve věkových skupinách.

rok	minimální varianta			střední varianta			maximální varianta		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
2015	2 104	9 222	2 184	2 147	9 410	2 229	2 190	9 598	2 273
2016	2 159	9 201	2 201	2 203	9 389	2 246	2 248	9 577	2 291
2017	2 220	9 248	2 183	2 265	9 437	2 228	2 311	9 626	2 272
2018	2 275	9 294	2 180	2 321	9 483	2 225	2 368	9 673	2 269
2019	2 327	9 318	2 185	2 374	9 509	2 229	2 421	9 699	2 274
2020	2 368	9 364	2 157	2 416	9 555	2 201	2 465	9 746	2 245

Zdroj: Český statistický úřad, czso.cz; vlastní zpracování.

2.4. Sociální oblast regionu

V území SO ORP Pohořelice v sociální oblasti nejsou zastoupeny žádné instituce s vazbou na vzdělávání. Nejbližší pedagogicko-psychologická poradna se nachází ve městě Židlochovice (do které spadá část vzdělávacích institucí regionu), zbylá část spadá do působnosti PPP Brno. Rovněž sociální služba cílená na děti a mládež se na území SO ORP Pohořelice nenachází, nejbližší se nachází ve městě Židlochovice. Jedná se o Nízkoprahové centrum pro děti a mládež – VATA, provozované oblastní Charitou Rajhrad.

Na území SO ORP Pohořelice se nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (MPSV) či Agenturou pro sociální začleňování. Nicméně je nutné podotknout, že ve městě Pohořelice existuje rozsahem menší lokalita (ubytovna), ve které jsou koncentrovány osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené.

2.5. Vzdělávací instituce

Předškolní vzdělávání

K 30. září 2015 působilo na území SO ORP celkem 11 mateřských škol ve srovnatelném počtu obcí (vyjma obcí Odovice a Šumice). Pouze 4 z nich jsou zřízeny jako samostatné organizace, zbylých 7 je jednou organizací společně se základní školou. Všechny mateřské školy jsou zřizovány obcemi a všechny jsou běžnými mateřskými školami (na území SO ORP Pohořelice se nenachází žádná speciální školka). K 30. 9. 2015 bylo zřizováno celkem 22 tříd v mateřských školách (1 speciální) s celkovou kapacitou 607 dětí. Kapacita MŠ v celém území narostla mezi roky 2005/2006 a 2015/2016 o více než 25 %. Celkový počet dětí se ve srovnatelném období zvýšil o 43 %, díky čemuž rostla i obsazenost MŠ (z původních 73 % na 83 %).

Tab. 4 Základní charakteristiky předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.

		MATEŘSKÉ ŠKOLY		
		2005/2006	2015/2016	změna
Počet obcí s MŠ		12	11	-8,3%
Počet pracovišť MŠ		10	11	10,0%
Počet MŠ	samostatná organizace	4	4	0,0%
	1 organizace se ZŠ	6	7	16,7%

Počet MŠ podle zřizovatelů	obec	10	11	10,0%
	kraj	0	0	0,0%
	soukromí zřizovatelé	0	0	0,0%
Počet MŠ dle charakteru	běžná	10	11	10,0%
	speciální	0	0	0,0%
Počet tříd v MŠ	celkem	15	22	46,7%
	běžná	15	21	40,0%
	speciální	0	1	100,0%
Kapacita MŠ	celkem	483	607	25,7%
	běžná	483	607	25,7%
	speciální	0	0	0,0%
Počet dětí MŠ	celkem	353	503	42,5%
	běžná	353	490	38,8%
	speciální	0	13	100,0%
Obsazenost MŠ (%)		73	83	13,4%
Počet PP v MŠ*		35,06	56,47	61,0%
Počet THP zaměstnanců v MŠ*		0,00	0,00	0,0%
Počet provozních zaměstnanců v MŠ*		9,83	12,99	32,2%

Zdroj: Město Pohořelice, kancelář tajemníka.

Základní vzdělávání

K 30. září 2015 se na území SO ORP Pohořelice nacházelo 7 vzdělávacích institucí poskytující základní vzdělávání, a to v celkem 8 obcích (Základní a Mateřská škola Pohořelice zřizuje 2 třídy prvního stupně základní školy v obci Pasohlávky). V současné době není žádná ZŠ samostatnou organizací, všechny rovněž zřizují i mateřské školy. Rovněž jsou v současné době všechny školy zřizované obcemi (v roce 2005/2006 se v Pohořelicích nacházela 1 speciální škola zřizovaná Jihomoravským krajem). Celkem 4 ZŠ jsou úplné (poskytující základní vzdělávání od 1. do 9. třídy) a 3 neúplné (pouze několik tříd prvního stupně). Kapacita základních škol v území klesla z původních 1 725 na 1 685 dětí. Obsazenost ZŠ se zvýšila z 65 % na 67 %.

Tab. 5 Základní charakteristiky základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.

	ZÁKLADNÍ ŠKOLY			
	2005/2006	2015/2016	změna	
Počet obcí se ZŠ	7	8	14,3%	
Počet pracovišť ZŠ	7	8	14,3%	
Počet ZŠ	samostatná organizace	1	0	-100,0%
	1 organizace s MŠ	6	7	16,7%
Počet ZŠ podle zřizovatelů	obec	7	7	0,0%
	kraj	1	0	-100,0%
	soukromí zřizovatelé	0	0	0,0%
Počet ZŠ dle charakteru	úplná	4	4	0,0%
	neúplná	3	3	0,0%
	speciální	1	0	-100,0%
Počet tříd v ZŠ	celkem	55	63	14,5%
	běžná	54	63	16,7%
	speciální	1	0	-100,0%
Kapacita ZŠ	celkem	1725	1685	-2,3%
	běžná	1725	1685	-2,3%
	speciální	-	0	0,0%
Počet žáků ZŠ	celkem	1125	1136	1,0%
	běžná	1125	1129	0,4%
	speciální	7	0	-100,0%

Obsazenost ZŠ (%)	65	67	3,4%
Počet PP v ZŠ*	96,02	104,68	9,0%
Počet THP zaměstnanců v ZŠ*	2,86	2,90	1,4%
Počet provozních zaměstnanců v ZŠ*	20,03	20,19	0,8%
Počet absolventů ZŠ	157	88	-43,9%
Počet žáků, kteří přešli na gymnázia ze ZŠ	8	10	25,0%
Počet předčasných ukončení docházky do ZŠ	9	1	-88,9%

Zdroj: Město Pohořelice, kancelář tajemníka.

Školní jídelny a školní družiny a kluby

K 30. září 2015 bylo celkem 12 školních jídelen zřizovaných obcemi. Oproti předešlému období (2005/2006) se jedná o zvýšení o 9 %. Naopak u kapacity školních jídelen došlo k snížení z původních 1 690 na 1 503. Počet pracovníků ve školních jídelnách se zvýšil o 8,2 % na 26,57 výše úvazku.

Tab. 6 Základní charakteristiky i v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.

	ŠKOLNÍ JÍDELNY zřizované obcemi		
	2005/2006	2015/2016	změna
Počet školních jídelen	11	12	9,1%
Kapacita školních jídelen	1690	1503	-11,1%
Počet pracovníků v školních jídelnách*	24,56	26,57	8,2%

Zdroj: Město Pohořelice, kancelář tajemníka.

K 30. 9. 2015 se na území SO ORP Pohořelice nacházelo celkem 7 školních družin (zvýšení o 16,7 %) a celkem 2 školní kluby (zvýšení o 100 %). Kapacita jednotlivých zařízení se zvýšila na 430 u školních družin a 520 u školních klubů.

	ŠKOLNÍ DRUŽINY A KLUBY zřizované obcemi		
	2005/2006	2015/2016	změna
Počet školních družin	6	7	16,7%
Počet školních klubů	1	2	100,0%
Kapacita školních družin	240	430	79,2%
Kapacita školních klubů	50	520	940,0%
Počet pracovníků v školních družin/školních klubů*	5,96	13,81	131,8%

Zdroj: Město Pohořelice, kancelář tajemníka.

Zájmové, celoživotní a neformální vzdělávání

Na území SO ORP Pohořelice působí jedna Základní umělecká škola (ZUŠ Pohořelice) nabízející umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru v Pohořelicích i dalších 2 pobočkách (Vranovice – ORP Pohořelice, Uherčice a Velké Bílovice – ORP Břeclav). Ve městě Pohořelice dále působí Středisko volného času Pohořelice, příspěvková organizace, nabízející kroužky a aktivity pro děti a mládež. Většina obcí SO ORP Pohořelice disponuje místními knihovnami. Rovněž ve většině obcí působí různé spolky a sdružení nabízející aktivity pro trávení volného času.

Část institucí poskytující zájmové, celoživotní a neformální vzdělávání disponuje vlastním či sdíleným zázemím pro svou činnost. Tato zázemí často mnohdy nevyhovují potřebám z kapacitních či dispozičních důvodů, případně pro svou technickou či morální zastaralost. V těchto subjektech existuje výrazný potenciál pro realizaci investičních i neinvestičních projektů, nicméně často je limitován finančními možnostmi vlastními (případně rozpočty obcí, které na jednotlivé provozy přispívají). Převis poptávky po investicích je řešitelný například budováním víceúčelových zařízení.

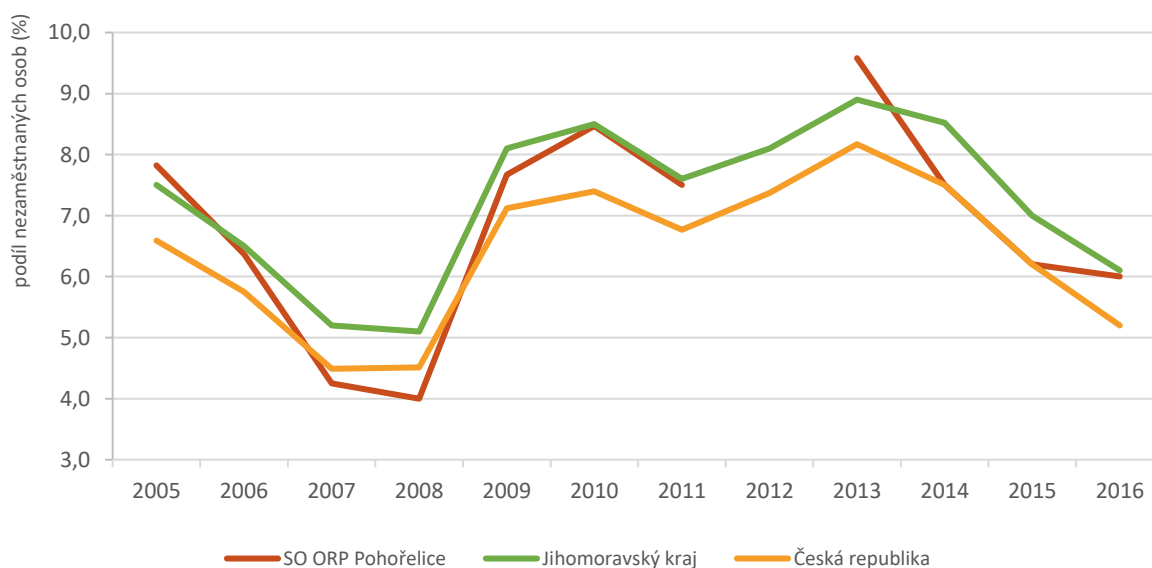
Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Na území SO ORP Pohořelice se nachází pouze jediná vzdělávací instituce poskytující středoškolské vzdělání. Jedná se o Odborné učiliště Cvrčovice nabízející dvou i tří leté obory se závěrečnou zkouškou a výučním listem (obory šití oděvů – módní dekoratér; potravinářská výroba – cukrářské práce; stravovací a ubytovací služby – kuchařské práce; zahradnické práce – zahradnické práce, květinářské a aranžérské práce, údržba veřejné zeleně; prodavačské práce; malířské a natěračské práce; provozní služby – provoz domácnosti).

I přes malou nabídku středoškolských institucí pouze na území SO ORP Pohořelice, je de facto nabídka pro místní žáky a studenty relativně velká. V blízkém okolí území se nacházejí další vzdělávací instituce (Gymnázium Židlochovice, Střední zahradnická škola Rajhrad, Gymnázium Jana Blahoslava Moravský Krumlov, Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, SOŠ a SOU Dopravní a Mechanizační Moravský Krumlov atd.), případně nedaleké krajské město Brno disponuje širokou nabídkou střední škol.

2.6. Trh práce

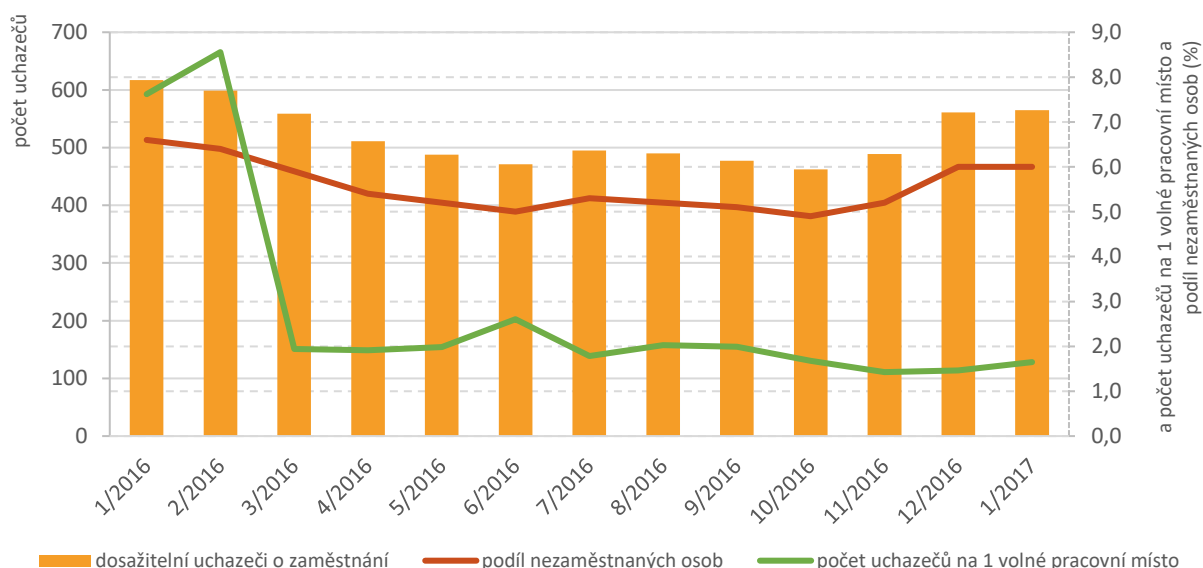
Situace na trhu práce na území SO ORP Pohořelice je na dobré úrovni. V roce 2016 (k 31. 12.) se pohyboval podíl nezaměstnaných osob na hodnotách 6,0 %, což je výše než je celorepublikový průměr, nicméně se jedná o obdobnou hodnotu pro Jihomoravský kraj (6,1 %). Z vývoje v posledních letech je zřejmé snižování nezaměstnanosti od roku 2013 (na všech úrovních).

Obr. 8 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Pohořelice, Jihomoravském kraji a v České republice mezi roky 2005 a 2016.

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, portal.mpsv.cz/; Český statistický úřad, czso.cz.

Území SO ORP Pohořelice v průběhu roku sleduje obecný vývojový trend, kdy nejvyšší hodnoty nezaměstnanosti jsou spojeny se zimními měsíci (projevují se sezónní výkyvy nezaměstnanosti v relativně silných segmentech – zemědělství, stavebnictví, cestovní ruch) a naopak nejnižší podíly nezaměstnaných soba jsou vázány na letní měsíce, kdy vrcholí sezónní práce a brigády. Z důvodu dobré dostupnosti do nedalekého krajského města není sezónnost v oblasti nezaměstnanosti výrazně proměnlivá. Rovněž lze pozorovat zlepšující se situaci na trhu práce, kdy mezi lednem 2016 a 2017 došlo k poklesu podílu nezaměstnaných osob i k poklesu počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo.

Obr. 9 Počet dosažitelných uchazečů, podíl nezaměstnaných osob a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v SO ORP Pohořelice mezi lednem 2016 a lednem 2017.

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, portal.mpsv.cz/; Český statistický úřad, czso.cz.

Výše popisovaný stav a vývoj dokládá i struktura uchazečů o zaměstnání a jejich počty, v průběhu sledovaných let dochází prvně k nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání, aby následně počet klesl výrazně pod výchozí hodnotu. U rizikových skupin uchazečů o zaměstnání (skupina nezaměstnaných díky zhoršené pozici na trhu práce z důvodu svého věku, praxe, zdravotního stavu aj.) dochází ke zhoršení stavu (v roce 2015) oproti výchozímu roku, nicméně je možné pozorovat postupný pokles již od roku 2013. Současný vývoj celkové nezaměstnanosti napovídá i o postupném zlepšování stavu u těchto rizikových skupin.

Tab. 7 Rizikové skupiny na trhu práce v SO ORP Pohořelice mezi roky 2009 a 2016.

	2009	2010	2011	2012*	2013	2014	2015	2016
uchazeči o zaměstnání	710	784	701	-	900	712	583	-
uchazeči o zaměstnání dosažitelní	688	780	700	-	-	710	582	561
podíl nezaměstnaných osob (%)	7,7	8,5	7,5	-	9,6	7,5	6,2	6
uchazeči na 1 volné místo	16	10	9	-	-	11	6	1
uchazeči se zdravotním postižením	89	97	72	-	122	115	106	-
uchazeči mladiství (do 18 let)	4	5	4	-	6	3	24	-
uchazeči starší 50 let	169	224	167	-	268	-	178	-
průměrný věk uchazečů o zaměstnání	38,8	39,6	38,7	-	40,9	-	41,2	-
uchazeči - absolventi škol	56	62	50	-	41	29	37	-
uchazeči evidovaní 24 měsíců a více	53	76	97	-	153	235**	112	-

* V roce 2011 došlo ke změně metodiky v míře nezaměstnanosti, kdy původní ukazatel (registrovaná míra nezaměstnanosti) byl nahrazen novým (podíl nezaměstnaných osob). Díky tomuto kroku došlo k vytvoření mezery v roce 2012, za kterou nejsou dostupná žádná data.

** V roce 2014 jsou údaje o dlouhodobě evidovaných uchazečích zveřejněny již od 12 měsíců evidovaných na úřadu práce, nikoliv od 24 měsíců.

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, portal.mpsv.cz/; Český statistický úřad, czso.cz.

Celková situace na trhu práce je dle jednotlivých výše zobrazených grafů a tabulek na dobré úrovni. Je nutné si ovšem uvědomit, že území SO ORP Pohořelice je relativně specifickým územím, ve kterém se promítají pozitivní vlivy výborné dostupnosti do nedalekého krajského města Brna a okolí (díky čemuž je zde obecně

menší nezaměstnanost) a zároveň existence relativně velkých zaměstnavatelů sídlících především v průmyslových zónách ve městě Pohořelice.

2.7. Dopravní dostupnost

Dopravní dostupnost školy v SO ORP Pohořelice je zabezpečován veřejnou dopravou, která je na území kraje součástí Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JmK). V rámci IDS JmK je možné hovořit o dobré frekvenci, časování i návaznosti jednotlivých spojů, a to jak pro potřeby vnitro regionálních (SO ORP Pohořelice), tak i v rámci širokého okolí (dostupnost Brna i dalších oblastí). Právě dostupnost hromadnou dopravou v časech převažujících začátky a konce výuky má při zabezpečování spojů a tvorbě jízdních řádů prioritu. Díky tomu je situace na dobré úrovni.

Samozřejmostí je i značná část dětí, žáků a studentů, kteří jsou pravidelně dopravováni rodiči do vzdělávacích institucí individuální automobilovou dopravou. O to spíše, jedná-li se o dojížděku do obce / města, kde rodiče sami pracují. Velice často se v těchto případech jedná o dojížděku do krajského města Brna.

Na základě výsledků ze Sčítání obyvatel, domů a bytů z roku 2011 vyjíždí pravidelně do školy celkem 910 dětí, žáků a studentů v území SO ORP Pohořelice. Největší podíl tvoří skupina dojíždějící do jiného okresu Jihomoravského kraje, jedná se o 553 dětí, žáků a studentů (61 %). Denně mimo obec trvalého bydliště vyjíždí celkem 670 dětí, žáků a studentů, nejvíce z nich vyjíždí do 30 – 44 minut a 45 – 59 minut od bydliště. Právě vyjížděka do jiného okresu kraje i nejčastější cestovní doba napovídá, že největší proud pravidelně dojíždějících i denně dojíždějících cestuje do nedalekého krajského města Brna.

Tab. 8 Vyjíždějící děti, žáci a studenti do škol v SO ORP Pohořelice v roce 2011.

SO ORP Pohořelice*			
Vyjíždějící do škol	910	Vyjíždějící denně mimo obec	670
v rámci obce	157	do 14 minut	125
do jiné obce okresu	163	15 - 29 minut	109
do jiného okresu kraje	553	30 - 44 minut	140
do jiného kraje	23	45 - 59 minut	164
do zahraničí	14	60 - 89 minut	109
		90 a více minut	19

* Údaje jsou dostupné pouze souhrnně za vyjíždějící děti, žáky i studenty. Není možné odlišit pouze děti a studenty.

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 - Český statistický úřad, czso.cz.

3. ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

V této kapitole budou posouzeny a zhodnoceny Strategické rozvojové dokumenty (Programy rozvoje, Strategie rozvoje, Akční plány, Dlouhodobé záměry apod.) hierarchicky vyšších i nižších územních celků ČR (ČR, kraj, obce apod.) se zaměřením na shrnutí průníků v oblasti vzdělávání a výchovy.

3.1. Národní úroveň

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

(dále jen Strategie 2020)

Tento dokument je klíčovým dokumentem a zároveň podmínkou pro čerpání prostředků z Evropské unie. Je koncipován jako obecný základ pro tvorbu vzdělávací politiky v České republice, a tak nutně zůstává na poměrně vysoké úrovni obecnosti s tím, že jím popsané hlavní směry jsou podrobněji rozpracovány prostřednictvím prováděcích dokumentů

Na základě důkladného zhodnocení současného stavu vzdělávací soustavy v České republice stanovuje Strategie 2020 tři průřezové priority:

- snižovat nerovnosti ve vzdělávání,
- podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad,
- odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015–2020

(dále jen „Dlouhodobý záměr“)

Dlouhodobý záměr je jedním z implementačních dokumentů Strategie 2020. Z hlediska Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy představuje významný nástroj formování vzdělávací soustavy a je základem komunikace mezi centrem a kraji. Zakotvuje záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky vycházející ze Strategie 2020, určuje rámec dlouhodobých záměrů krajů a sjednocuje přístup státu a jednotlivých krajů zejména v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy.

Dokument stanovuje hlavní cíle regionálního vzdělávání, a to zejména:

- zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání a povinný poslední ročník předškolního vzdělávání,
- zkvalitnění 2. stupně základního vzdělávání,
- podpora středního odborného školství,
- přiměřený rozvoj sítě škol a školských zařízení vzhledem k dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů ve společnosti a na trhu práce,
- kariérní systém a standard profese učitele.

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018

(dále jen „Akční plán“)

Na oba nadřazené národní dokumenty navazuje Akční plán, který obsahuje opatření na podporu rovných příležitostí a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, včetně prevence a nápravy předčasných odchodů ze vzdělávání. Dokument dále reflektuje navržené legislativní změny v novele školského zákona.

Akční plán zakotvuje institut Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP), které jsou prioritně zaměřeny na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Priority MAP z hlediska vzdělávání jsou následující:

- předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání,
- inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Mezi očekávané přínosy místního akčního plánování patří:

- systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování
- dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol
- sdílené porozumění cíli: orientace na kvalitní a inkluzivní vzdělávání
- podpora škol se slabšími výsledky
- dostupnost kvalitního vzdělávání každého dítěte / žáka v inkluzivní škole
- zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj
- vzdělávání žáků a spolupráce s rodiči

- zahájení diskuse a seznámení s možnostmi prevence a řešení škol ohrožených územní
- segregací a vytvoření návrhů místních řešení.

3.2. Krajská úroveň

Základním strategickým dokumentem Jihomoravského kraje je Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na období 2012–2020. Dokument stanovuje Zkvalitnění školního vzdělávání dětí a mládeže vč. aktivit mimo výuku jako jedno z opatření vedoucí k naplnění priority č. 2 Kvalitní a odpovídající nabídka veřejných služeb a dává tak celé problematice institucionální rámec.

Na uvedený dokument navazuje Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014–2017 stanovující konkrétnější cíle pro užší časový horizont. Rovněž zde lze nalézt oporu pro realizaci MAP, a to konkrétně v prioritě č. 3 „Atraktivní region pro obyvatele, návštěvníky i investory“, konkrétně v opatření 3.c „Rozvoj kvality vzdělávání“.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2016–2020

(dále jen „Dlouhodobý záměr“)

Dlouhodobý záměr vychází ze všech dosud zmíněných strategických dokumentů, ale i dalších koncepčních dokumentů a analytických prací. Jeho obsahový rámec vymezuje školský zákon. V návrhové části Dlouhodobého záměru jsou stanoveny čtyři priority:

- kvalita vzdělávání,
- rovné příležitosti ve vzdělávání,
- sbližování vzdělávání a trhu práce,
- efektivita vzdělávání.

Místní akční plány rozvoje vzdělávání (MAP) na území jednotlivých obcí s rozšířenou působností a Krajský akční plán rozvoje vzdělávání (KAP) na úrovni celého kraje jsou Dlouhodobým plánem určeny pro koordinaci výběru témat a financování projektů v oblasti vzdělávání. S pomocí MAP má Jihomoravský kraj za cíl podporovat na ZŠ matematické, jazykové, polytechnické, občanské a ICT vzdělávání, na MŠ polytechnické vzdělávání.

3.3. Regionální úroveň

Strategie území správního obvodu ORP Pohořelice na období 2015 až 2024

(dále jen „Strategie SO ORP Pohořelice“)

Účelem této Strategie SO ORP Pohořelice, která byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností", je definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Jedná se o tyto oblasti:

- školství,
- sociální služby,
- odpadové hospodářství,
- cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost.

Výsledkem analytické části Strategie SO ORP Pohořelice se stala identifikace problémových témat pro návrhovou část. V oblasti školství mezi tyto problémové okruhy patří:

- nedostatek zařízení pro péči o děti do 3 let věku,
- nedostatek finančních prostředků.

Akční plán rozvoje území správního obvodu obce s rozšířenou působností Pohořelice pro období 2016-2017

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit Strategii SO ORP Pohořelice v krátkodobém časovém horizontu. Určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné uvedené ve Strategii. Akční plán mimo jiné podrobně rozvádí problematiku oblasti školství a řešení nedostatku finančního prostředků a za tímto účelem stanovuje cíl „Lepší využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů“. Konkrétní prostředek pro naplňování tohoto cíle tvoří projekt „Tvorba místního akčního plánu (MAP) pro školství v SO ORP“.

Strategie rozvoje Sdružení obcí Čistá Jihlava pro období 2016–2023

V tomto dokumentu problematika školního vzdělávání mezi okruhy podporovaných rozvojových opatření nefiguruje.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podbrněnsko 2014–2020

(dále jen „Strategie CLLD“)

Strategie CLLD je hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS Podbrněnsko v probíhajícím programovém období. Z výsledků analytické části dokumentu vyplynulo 11 strategických cílů (SC), přičemž oblast vzdělávání zahrnuje SC 1.1: „Zajistit kvalitní podmínky pro vzdělávání obyvatel v regionu“, v jehož rámci mají být realizována opatření zahrnující:

- investice do infrastruktury pro základní a střední školy,
- podporu zájmového a celoživotního vzdělávání,
- meziobecní spolupráci ve vzdělávání za účelem zvyšování kvality výuky,
- rozvoj vzdělávacích aktivit vedoucích k posilování vztahu k regionu a soudržnosti mezi generacemi.

3.4. Obecní úroveň

Ivaň

Obec Ivaň si v rámci zpracovaného Programu rozvoje obce Ivaň na období 2016-2026 definovala 3 strategické cíle:

- vybavenost a bezpečnost,
- životní prostředí a udržitelný rozvoj,
- prostředí pro rozvoj podnikání a rozvoj lidského kapitálu.

Třetí cíl, který je relevantní v návaznosti na MAP, má být realizován za pomoci opatření týkajících se podpory podnikání a rozvoje lidského kapitálu. V zásobníku projektů tohoto opatření je uveden projekt „Modernizace (rozšíření) školy“, jemuž však není přiřazena velká důležitost.

Loděnice

Program rozvoje obce Loděnice na období 2016-2023 vymezuje 3 strategické cíle, konkrétně:

- zvýšení kvality infrastruktury v obci,
- zlepšení podmínek pro formální i neformální aktivity občanů obce,
- zvyšování rozvojového potenciálu obce.

V rámci druhého cíle si obec stanovuje uskutečnit projekt „Modernizace ZŠ“, kterou považuje za velkou prioritu. Projekt má být zaměřen na rekonstrukce vnitřních prostor školy a vybavení učeben.

Malešovice

Obec Malešovice má vypracován Program rozvoje obce Malešovice na období 2016-2021. Ze strategické vize tohoto programu vychází jednotlivé priority, mezi které patří:

- zlepšení kvality života,
- zlepšení stavu krajiny a životního prostředí,
- podpora cestovního ruchu a trhu práce.

Priority jsou dále členěny na opatření, z nichž je třeba ve vztahu k MAP zdůraznit opatření 1.2 „Kvalitní a dostupné vzdělání“. V rámci tohoto opatření budou podporovány aktivity vedoucí k zajištění dostupného místního školství, zvyšování kvality místního školství (modernizace výuky a zázemí mateřské školy, dostatečná nabídka volnočasových aktivit) a přispívající ke spolupráci se vzdělávacími institucemi v regionu.

Pohořelice

Rozvojové potřeby města definuje Program rozvoje města Pohořelice zpracovaný na období let 2015-2023. Potřeby rozděluje do 7 opatření:

- technická infrastruktura,
- udržitelná doprava a dopravní komunikace,
- rekonstrukce budov,
- cestovní ruch,
- kvalitní životní prostředí,
- občanská vybavenost,
- rozvoj lidských zdrojů.

Projektový zásobník obsahuje několik projektů ve vazbě na školní vzdělávání, a to v rámci občanské vybavenosti (přístavba tříd ZŠ na ul. Dlouhá) a rozvoje lidských zdrojů (posilování inkluzivního vzdělávání ve školách, rozvoj kapacity škol a multifunkční školství, podpora zařízení pro děti do 3 let věku).

Přibice

Návrhová část Programu rozvoje obce Přibice, který je zpracován pro období let 2015-2023 se soustřeďuje na opatření:

- zkvalitňování vybavenosti obce a její infrastruktury,
- citlivý rozvoj a péče o životní prostředí,
- zvyšování atraktivity obce pro její obyvatele i návštěvníky,
- zajištění stabilního rozvoje a zvyšování lidského potenciálu.

V oblasti školství se obec zaměřuje na dlouhodobý cíl, který označuje jako „Posílení inkluzivního vzdělávání a celoživotního učení“.

Vlasatice

Obec ve svém Programu rozvoje obce Vlasatice na období let 2015–2020 věnuje vzdělávání poměrně značnou pozornost. Jako součást opatření „Zlepšení stavu životního prostředí“ jsou řešeny projekty „Revitalizace školní zahrady“ a „Zateplení ZŠ Vlasatice“. Speciální opatření „Zlepšení kvality a dostupnosti základního vzdělávání v obci“ pak zahrnuje hned několik aktivit týkajících se základního školství:

- rekonstrukce školního hřiště,
- rekonstrukce tělocvičny ZŠ Vlasatice,
- počítačová učebna v ZŠ Vlasatice,
- rekonstrukce tříd v ZŠ Vlasatice,
- posílení inkluzivního vzdělávání a celoživotního učení.

Vranovice

Vranovice mají k dispozici Plán rozvoje obce Vranovice na r. 2015–2018, který se zabývá také podporou vzdělávání. Klade si za cíl vytvoření vize pro podporu vzdělávání, které bude konkurenceschopné nejen vůči okolním ZŠ, ale i osmiletým gymnáziím. Jednou z klíčových investičních aktivit je pak vybudování vzdělávacího centra, které má zahrnovat výuku prvního stupně ZŠ, školní družinu, knihovnu, Základní uměleckou školu, školní bazén a víceúčelové sportoviště.

Ostatní obce

Obce Branišovice, Pasohlávky a Šumice se ve svém rozvojovém programu problematice školního vzdělávání věnují jen zcela okrajově, příp. vůbec. V případě obcí Cvrčovice, Odrovice a městyse Troskotovice pak není takový dokument zpracován.

4. DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ A VÝSLEDKY Z AGREGOVANÉHO MAPU

4.1. Dotazníkové šetření MŠMT – celostátní šetření potřeb škol

Toto dotazníkové šetření realizováno v rozmezí 11/2015 a 1/2016 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na území celé České republiky s cílem zmapovat a stanovit hlavní priority jednotlivých oblastí podporovaných OP VVV a IROP. Rovněž má dotazníkové šetření sloužit jako kontinuální podklad pro zhodnocení aktuálního stavu a perspektiv rozvoje jednotlivých indikátorů základních a mateřských škol.

Na území SO ORP Pohořelice se nachází celkem 11 ředitelství / právnických osob vykonávající činnost MŠ a 7 ředitelství / právnických osob vykonávající činnost ZŠ. Z celkového počtu kompletně vyplnilo dotazník 100 % u MŠ i ZŠ.

OBLASTI ROZVOJE

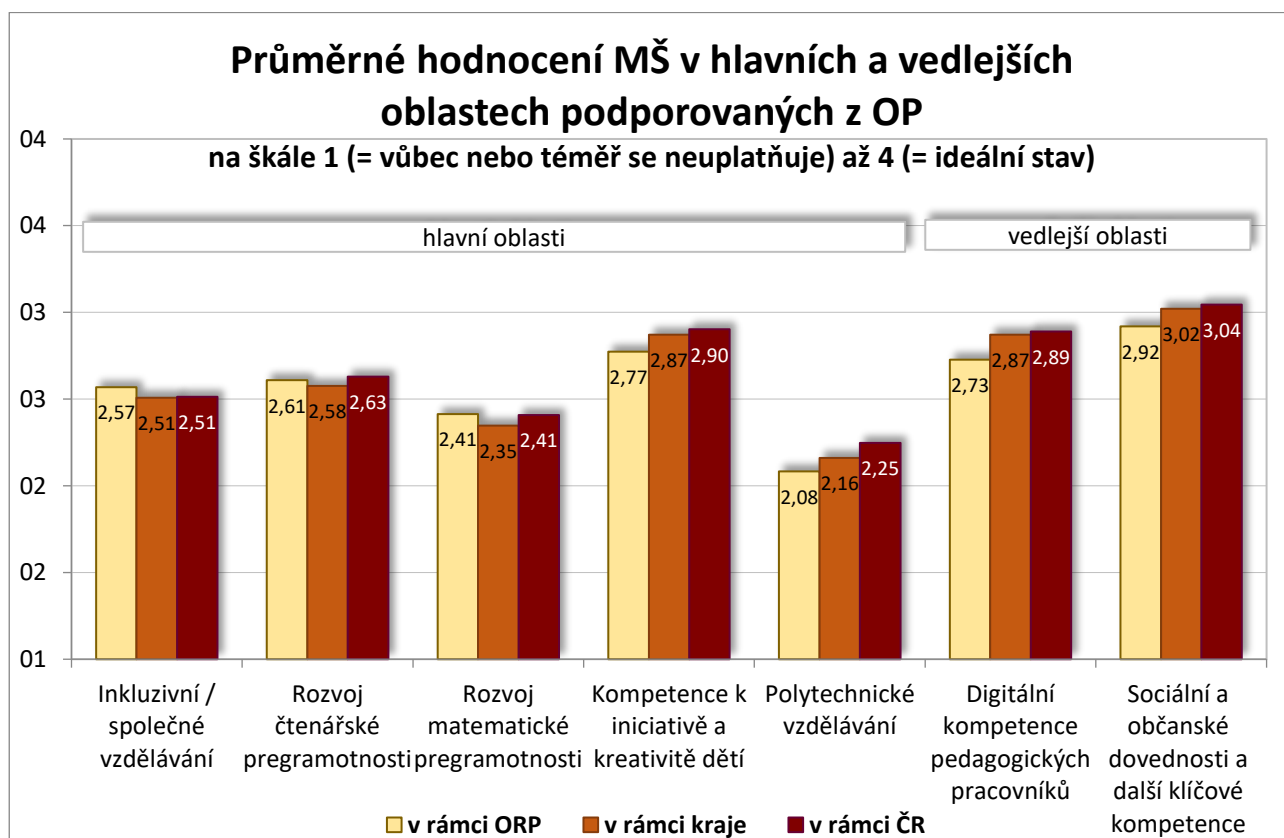
Respondenti hodnotily jednotlivé podporované oblasti rozvoje z hlediska priority a aktuálního stavu uplatňování dané oblasti na škole, kdy byly jednotlivé oblasti následně seřazeny a rozděleny na hlavní a vedlejší. Výsledků za celé SO ORP Pohořelice bylo dosaženo zprůměrováním jednotlivých pořadí MŠ / ZŠ.

Tab. 9 Oblasti rozvoje předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.

Hlavní oblasti		
v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1	1
2. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	4	4
3. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	3	3
4. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	5	5
5. Podpora polytechnického vzdělávání	2	2
6. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	6	6
Vedlejší oblasti		
v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	1	1
2. Jazykové vzdělávání	2	2
2. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Obr. 10 Oblasti rozvoje předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.

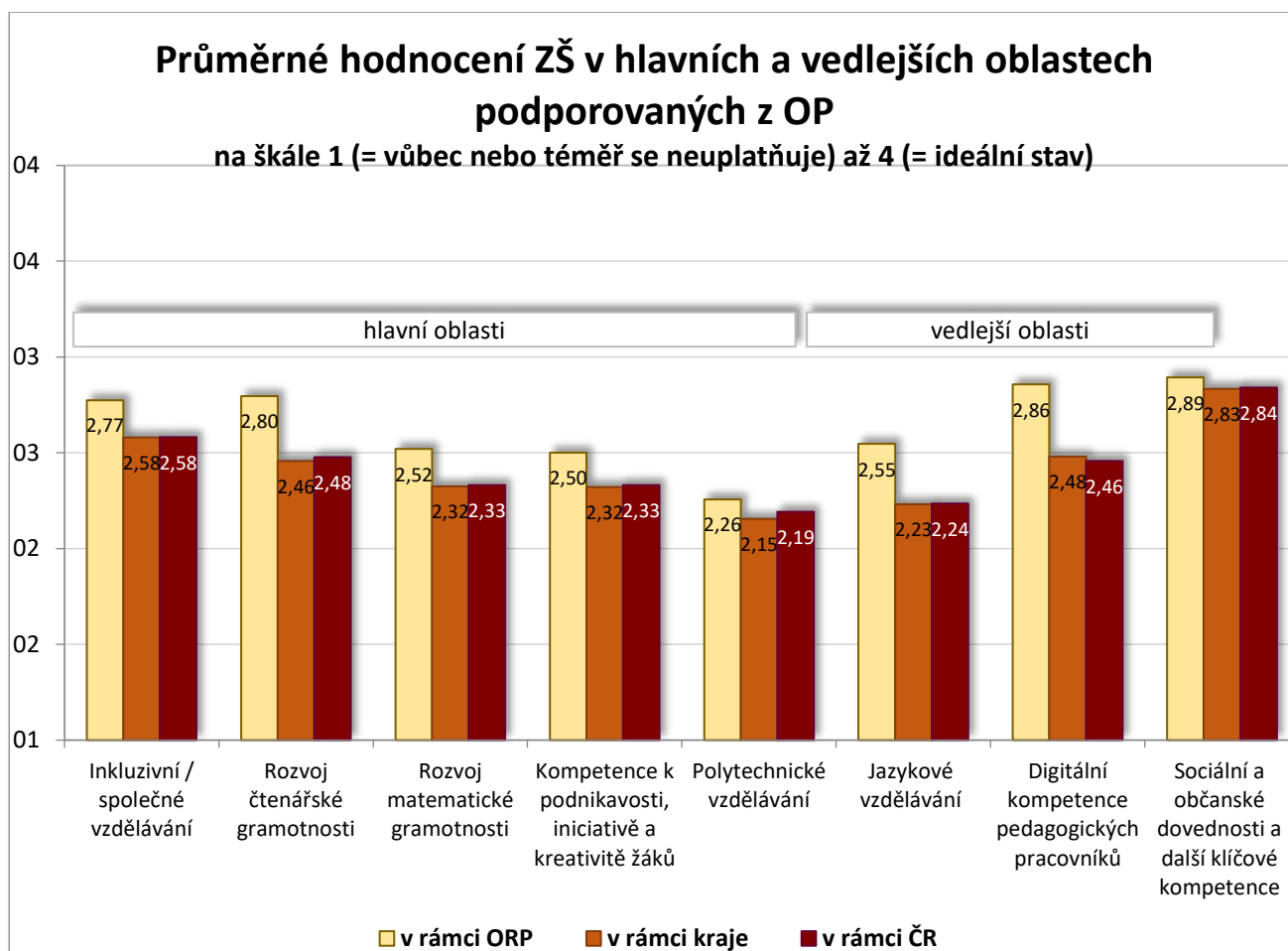
Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Tab. 10 Oblasti rozvoje základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.

Hlavní oblasti		
v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativité dětí	6	6
2. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1	1
3. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2	3
4. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	3	2
5. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	4	4
6. Podpora polytechnického vzdělávání	5	5
Vedlejší oblasti		
v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
1. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	2	2
1. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3
3. Jazykové vzdělávání	1	1

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Obr. 11 Oblasti rozvoje základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

JEDNOTLIVÉ INDIKÁTORY DLE OBLASTÍ ROZVOJE

Mateřské školy

Podpora inkluzivního / společného vzdělávání

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.: 3,00;
- Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy: 2,91;
- Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání: 2,73;
- Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji: 2,73;
- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte: 2,73;
- Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince: 1,09.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte: 81,8 %;
- Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání: 81,8 %;
- Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy: 72,7 %;
- Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.) : 72,7 %;
- Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.) : 72,7 %;
- Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji: 72,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky): 90,9 %;
- Velký počet dětí ve třídách: 54,5 %;
- Technická nemožnost bezbariérových úprav školy: 72,7 %.

Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle): 2,73;
- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti: 2,73;

- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 2,36;
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.): 2,18;
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 2,09.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 72,7 %;
- Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti: 72,7 %;
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 63,6 %;
- Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.): 63,6 %;
- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti: 63,6 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.): 45,5 %;
- Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti: 45,5 %;
- Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe: 45,5 %;
- Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.) : 45,5 %.

Podpora rozvoje matematické pregramotnosti

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle): 2,45;
- Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.): 2,45;
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 2,36.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku: 81,8 %;
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti s rodiči: 81,8 %;
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti: 72,7 %;
- Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti: 72,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.): 54,5 %;
- Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti: 45,5 %;
- Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe: 45,5 %;
- Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.): 45,5 %.

Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV: 3,00;
- Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí: 3,00;
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.): 2,91;
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 2,82;
- Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.): 2,55;
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 2,45;
- Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředím i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí: 2,45.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředím i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí: 81,8 %;
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 72,7 %;
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 72,7 %;
- Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.): 72,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity: 54,5 %;
- Malý zájem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity: 45,5 %;
- Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity: 18,2 %;
- Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity: 18,2 %;
- Žádné: 18,2 %.

Podpora polytechnického vzdělávání

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV: 2,55;
- Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání: 2,55;

- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 2,18;
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.): 2,18;
- Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru: 2,09;
- Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 1,91;
- Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání: 1,91;
- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku: 1,82.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV: 81,8 %;
- Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 81,8 %;
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností: 81,8 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání: 63,6;
- Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.): 54,5%;
- Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo strach o bezpečnost dětí: 45,5 %;
- Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání: 45,5 %.

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí: 3,09;
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují: 3,00;
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc: 3,00;
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se: 2,91;
- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání: 2,82;
- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení: 2,73;
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění): 2,64.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií: 81,8 %;
- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení: 81,8 %;
- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání: 72,7 %;
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) : 72,7 %;
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují: 72,7 %;
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc: 72,7 %;
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se: 72,7 %.

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.): 2,82;
- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.): 2,64.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.): 90,9 %;
- Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.): 81,8 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky): 54,5 %;
- Nevhodné / zastaralé ICT vybavení: 27,3 %;
- Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí: 27,3 %;
- Žádné: 27,3 %;

Rozvoj infrastruktury školy, vč. Rekonstrukcí a vybavení

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 investovat do následujících staveb a rekonstrukcí:

- Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.: 45,5 %;
- Nová výstavba nebo přístavba budov: 18,2 %;
- Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce: 18,2 %;
- Ostatní rekonstrukce, údržbové práce a modernizace pláště budovy; zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.): 18,2 %;
- Stavební úpravy a rekonstrukce tříd: 18,2 %;
- Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna): 18,2 %;

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 investovat do následujícího vybavení:

- Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod.: 54,5 %;
- Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností: 45,5 %.

Základní školy

Podpora inkluzivního / společného vzdělávání

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.): 3,00;
- Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o žáky: 2,57;
- Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky: 2,43;

- Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy): 1,57.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky: 85,7 %;
- Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o žáky: 85,7 %;
- Pedagogové využívají v komunikaci se žákem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání: 85,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.): 71,4 %;
- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky): 57,1 %;
- Technická nemožnost bezbariérových úprav školy: 57,1 %.

Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.): 2,14;
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.: 2,00.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle): 85,7 %;
- Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků): 85,7 %;
- Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.): 85,7 %;
- Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.): 85,7 %;
- Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti: 85,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.): 57,1 %;
- Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku: 42,9 %;
- Nezájem ze strany žáků a rodičů: 42,9 %;

Podpora rozvoje matematické pregramotnosti

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle): 2,71;
- Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 2,57;
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku: 1,86.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku: 85,7 %;
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti: 85,7 %;
- Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ: 85,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin,
- k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.): 85,7 %;
- Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku: 42,9 %;
- Nezájem ze strany žáků a rodičů: 42,9 %.

Rozvoj jazykové gramotnosti

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola podporuje jazykovou rozmanitost formou nabídky cizích jazyků: 1,86.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Ve škole existuje jazykově podnětné prostředí (koutky, nástěnky apod.): 100,0 %;
- Učitelé 1. i 2. stupně, učitelé jazyků i ostatních předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) : 85,7 %;
- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 85,7 %;
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.): 85,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.): 71,4 %;
- Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku: 42,9 %;
- Nezájem ze strany žáků a rodičů: 42,9 %.

Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika): 2,71;
- Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.): 2,57.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV: 85,7 %;
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) : 85,7 %;
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 85,7 %;
- Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředím i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí: 85,7 %;
- Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.) : 85,7 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku: 85,7 %;
- Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků k rozvoji podnikavosti, iniciativy a kreativity u žáků: 71,4 %;
- Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami: 57,1 %;
- Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity: 57,1 %.

Podpora polytechnického vzdělávání

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol: 2,14;
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.): 2,00;
- Na škole se realizují mimovýukové akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.): 2,00;
- Škola spolupracuje se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření: 1,57;
- Ve škole existují kroužky/pravidelné dílny/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání: 1,57;
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o polytechniku: 1,29.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.): 71,4 %;
- Škola má zpracovány plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány: 71,4 %;
- Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků: 71,4 %;
- Škola podporuje samostatnou práci žáků v oblasti polytechnického vzdělávání: 71,4 %;

- Ve škole existují kroužky/pravidelné dílny/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání: 71,4 %;
- Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.): 71,4 %.

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatečné/neodpovídající prostory: 71,4 %;
- Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.: 71,4 %;
- Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLILL: 71,4 %.

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání: 3,00;
- Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků: 2,86;
- Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám: 2,57;
- Škola připravuje žáky na aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, rozvíjí občanské kompetence (např. formou žákovské samosprávy apod.): 2,57.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků: 71,4 %;
- Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení: 71,4 %;
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc: 71,4 %;
- Škola učí používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie: 71,4 %;
- Výuka podporuje zapojení žáků do společenského a pracovního života: 71,4 %.

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Nejhůře hodnocenými indikátory aktuální situace byly:

- Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu: 2,86;
- Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje: 2,71.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016–2018 dosáhnout zlepšení následujících indikátorů

- Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.: 71,4 %;
- Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje: 71,4 %;
- Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu: 71,4 %;
- Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků: 71,4 %;

Nejvýznamnější překážky dosahování cílů v této oblasti spatřují respondenti v následujících bodech:

- Nedostatek časových možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí: 57,1 %;
- Nedostatečné znalosti pedagogických pracovníků v oblasti používání software a internetu: 42,9 %;
- Nevhodné / zastaralé ICT vybavení: 28,6 %;
- Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky): 28,6 %.

Rozvoj infrastruktury školy, vč. Rekonstrukcí a vybavení

Nejvíce škol plánuje v letech 2016-2018 investovat do následujících staveb a rekonstrukcí:

- Stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd: 28,6 %;
- Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.: 28,6 %.

Nejvíce škol plánuje v letech 2016-2018 investovat do následujícího vybavení:

- Vybavení mobilní počítačové učebny (např. notebooky, tablety): 42,9 %;
- Vybavení školní jídelny, družiny, klubu apod.: 42,9 %;
- Software pro ICT techniku: 42,9 %.

5. ANALÝZA Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN A ŘÍDICÍHO VÝBORU

Zapojení odborné veřejnosti do plánování vzdělávání v regionu garantují v projektu Pracovní skupiny. V MAP ORP Pohořelice se jedná o jednu pracovní skupinu, která se vždy věnuje požadované problematice a do níž jsou osloveni dotčení odborníci. Analytické části MAP ORP Pohořelice se věnovaly celkem 2 PS a rovněž 1 zasedání ŘV. Na jednotlivých zasedáních byly diskutovány například konkrétně Výsledky dotazníkového šetření MŠMT (agregovaný MAP), problematika regionálního školství v ORP Pohořelice apod. Všechny pozitiva i negativa vzdělávání na Pohořelicku byly následně shrnuty do SWOT analýzy, která je součástí Strategického rámce MAP ORP Pohořelice.

Nejzásadnější pozitiva a negativa regionálního školství

V oblasti personálního zajištění vzdělávacích institucí je vnímán především nedostatek lidských zdrojů, kdy je v mnoha případech složité nalézt požadovanou osobu, a dále scházející platforma pro pravidelné setkávání za účelem sdílení zkušeností a znalostí (a to nejen pro vedení vzdělávacích institucí, ale i pro pedagogické pracovníky). Naopak pozitivně je vnímána motivovanost pedagogických pracovníků a jejich spolupráce a výměna zkušeností v rámci pedagogických týmů.

V oblasti klientů vzdělávacích institucí došly jednotliví účastníci PS / ŘV k následujícím závěrům: pozitivně vnímáno podnětné prostřední škol a školských zařízení, individuální přístup ke klientům a obecně vysoká gramotnost klientů v oblasti ICT (díky které je možné běžně do výuky ICT zapojovat). Negativa spojená s klienty regionálního vzdělávání jsou především a kritickým myšlení a kreativitě jednotlivých dětí, žáků a studentů, díky čemuž není dostatečně nastaven stabilní systém podpory. Rovněž nedostatečné dovednosti klientů v oblasti polytechniky, které vedou ke zhodnocení současného polytechnického vzdělávání jako ke slabému.

V oblasti vztahů s rodiči a veřejností je současná situace pozitivně vnímána z hlediska nastaveného systému pravidelných informativní schůzek a pohovorů, různých způsobů a kanálů, které slouží pro informování veřejnosti a rodičů, i fungování edukativně stimulačních skupin na dobré úrovni v regionu. Negativně je vnímána situace z hlediska odezvy rodičů a jejich ochoty a motivovanosti spolupracovat a obecně nedocenená dobrovolná práce jednotlivých pracovníků vzdělávacích institucí.

Z hlediska dobrého klimatu a atmosféry vzdělávací instituce jsou pozitivně vnímány blízké mezilidské vztahy, které panují v menších a středních obcích regionu, existencí koncepcí jednotlivých zařízení i nastavení etického povědomí a společenských pravidel a pravidel chování, které přispívají k dobrým vztahům a klimatu

vzdělávací instituce. Negativně jsou vnímány společné problémy založené na nedostatečné komunikaci jednotlivých vzdělávacích institucí v regionu, nedostatečné nabídce neformálního vzdělávání v oblasti environmentálního vzdělávání.

V oblasti technického stavu vzdělávacích institucí a jejich vybavenosti jsou problémy především v bezbariérovosti školských zařízení a nedostatečného materiálního a technického vybavení specifickými pomůckami například pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami, či pro nadané děti, i s ohledem na požadavky inkluze. Rovněž kapacity některých zařízení není v současném stavu ideální. Silně kladně je vnímána široká nabídka vzdělávání i zájmového a neformálního vzdělávání v celém regionu, snaha i úspěšnost získávání finančních prostředků z různých grantových a dotačních titulů.

6. SWOT3 ANALÝZA

Součástí Strategického rámce MAP ORP Pohořelice.

7. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1	Mapa území SO ORP Pohořelice.....	4
Obr. 2	Vývoj počtu obyvatel SO ORP Pohořelice a hierarchicky vyšších územních celků mezi roky 2000 a 2015.....	5
Obr. 3	Přirozený, migrační a celkový přírůstek v SO ORP Pohořelice mezi roky 2000 a 2015.	6
Obr. 4	Počet narozených dětí, hrubá míra porodnosti a lineární trend hrubé míry porodnosti v SO ORP Pohořelice mezi roky 2000 a 2015.....	7
Obr. 5	Věková pyramida území SO ORP Pohořelice a Jihomoravského kraje pro rok 2015.....	8
Obr. 6	Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 na 1 000 obyvatel území pro SO ORP Pohořelice, Jihomoravský kraj a Českou republiku mezi roky 2007 a 2015.....	9
Obr. 7	Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě.....	10
Obr. 8	Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Pohořelice, Jihomoravském kraji a v České republice mezi roky 2005 a 2016.	14
Obr. 9	Počet dosažitelných uchazečů, podíl nezaměstnaných osob a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v SO ORP Pohořelice mezi lednem 2016 a lednem 2017.....	15
Obr. 10	Oblasti rozvoje předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.....	22
Obr. 11	Oblasti rozvoje základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.....	23

8. SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Průměrný věk, index stáří a index ekonomického zatížení obyvatel SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky v roce 2015.	9
Tab. 2 Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě.	10
Tab. 3 Populační projekce SO ORP Pohořelice na období 2015 – 2020 v minimální, střední a maximální variantě ve věkových skupinách.	11
Tab. 4 Základní charakteristiky předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.	11
Tab. 5 Základní charakteristiky základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.	12
Tab. 6 Základní charakteristiky í v SO ORP Pohořelice v letech 2005/2006 a 2015/2016.	13
Tab. 7 Rizikové skupiny na trhu práce v SO ORP Pohořelice mezi roky 2009 a 2016.	15
Tab. 8 Vyjíždějící děti, žáci a studenti do škol v SO ORP Pohořelice v roce 2011.	16
Tab. 9 Oblasti rozvoje předškolního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.	22
Tab. 10 Oblasti rozvoje základního vzdělávání v SO ORP Pohořelice, Jihomoravského kraje a České republiky.	23